

Nam Định

NĂM THỨ HAI BẢY (BỘ MỚI)

Cuối tuần

NGÀY 10-3-2023 SỐ 5473 (8074)

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH NAM ĐỊNH, TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG BỘ, CHÍNH QUYỀN VÀ NHÂN DÂN TỈNH NAM ĐỊNH

THỰC HIỆN THẮNG LỢI NGHỊ QUYẾT ĐẠI HỘI ĐẢNG BỘ CÁC CẤP

Độc đáo Bảo vật quốc gia

BỘ TƯỢNG TRÚC LÂM TAM TỔ

Năm 2022, trên cơ sở đề nghị của UBND thành phố Nam Định, Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch đã chỉ đạo Bảo tàng tỉnh phối hợp với Ban Quản lý Khu di tích Đền Trần - Chùa Tháp nghiên cứu, xây dựng hồ sơ khoa học đề nghị các cấp thẩm quyền xét công nhận Bộ tượng Trúc Lâm Tam Tổ là Bảo vật quốc gia. Ngày 30-1-2023, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 41/QĐ-TTg về việc công nhận Bảo vật quốc gia đợt 11, năm 2022 cho 27 hiện vật, nhóm hiện vật trên cả nước; trong đó có Bộ tượng Trúc Lâm Tam Tổ.

Tam Tổ thiên phái Trúc Lâm

Theo lịch sử Phật giáo, Trúc Lâm Tam Tổ là 3 vị Tổ của thiên phái Trúc Lâm gồm: Tổ Đệ nhất - Đức Vua, Phật hoàng Trần Nhân Tông (1258-1308), Tổ Đệ nhị - Pháp Loa Thiên sư (1284-1330) và Tổ Đệ tam Huyền Quang Thiên sư (1254-1334). Thiên phái Trúc Lâm là một dòng thiên tông của Việt Nam do Vua Trần Nhân Tông sáng lập. Thiên phái Trúc Lâm là sự kết hợp nhuần nhuyễn giữa triết học siêu nhiên Phật giáo với nhân sinh quan Nho giáo và vũ trụ quan Lão giáo. Thiên phái này không phân biệt tu sĩ ở chùa và cư sĩ tại gia, việc tu tập nhằm khơi tính Phật trong tâm. Trúc Lâm cũng là hiệu của

(Xem tiếp trang 2)

Bài và ảnh: KHÁNH DŨNG

Bảo vật Quốc gia - Bộ tượng Trúc Lâm Tam Tổ đang được bảo quản, thờ tự tại Chùa Tháp Phổ Minh thuộc Khu Di tích Lịch sử quốc gia đặc biệt Đền Trần - Chùa Tháp, phường Lộc Vượng (thành phố Nam Định). Trong ảnh: Tượng Đức Phật hoàng Trần Nhân Tông (ảnh 1); Tượng Tổ Đệ nhị, Pháp Loa Thiên sư trong Bộ tượng Trúc Lâm Tam Tổ (ảnh 2); Tượng Tổ Đệ tam, Huyền Quang Thiên sư trong Bộ tượng Trúc Lâm Tam Tổ (ảnh 3).

Trong số này

"Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam"

- Động lực thúc đẩy sản xuất, kinh doanh phát triển

Người nhà quê

Cuộc sống muôn màu

Đặc sắc

những di tích bằng đá ở Nam Định

Tự kỷ hay còn gọi là rối loạn phổ tự kỷ ở trẻ gồm các biểu hiện lâm sàng đặc trưng như thiếu hụt về kỹ năng xã hội, các hành vi lặp lại, thậm chí không có khả năng giao tiếp và ngôn ngữ...

Ngoài nỗ lực của gia đình, nhiều giáo viên can thiệp đã dành rất nhiều tâm huyết, yêu thương với niềm hy vọng các em tự kỷ sẽ phát triển như các bạn đồng trang lứa, có thể hòa nhập và trưởng thành.

C húng tôi gặp cô giáo Ngô Thúy Phương của Trung tâm hỗ trợ phát triển giáo dục và hòa nhập Thiên Trường (thành phố Nam Định) khi vừa kết thúc ca can thiệp cuối cùng trong ngày. Vừa sắp xếp lại tài liệu giảng dạy, dụng cụ hỗ trợ, cô Phương vừa chia sẻ: "Mỗi ngày tôi can thiệp cá nhân cho 6 học sinh với các dạng tật khác nhau, mỗi em can thiệp trong khoảng 1 tiếng. Công việc bắt đầu từ 7 giờ sáng và kết thúc vào 18 giờ hoặc có thể hơn tùy ngày". Học chuyên ngành Tâm lý học của Học viện Quản lý giáo dục - Hà Nội, trong quãng thời gian học tập trên giảng đường và sau những lần được đi thực tập tại các Trung tâm hỗ trợ phát triển hòa nhập, tiếp xúc với các trẻ em tự kỷ, cô Phương thấy đồng cảm và thương các em nhỏ vì không được may mắn như các bạn cùng trang lứa. Sau khi tốt nghiệp, cô đã tham gia nhiều khóa học ngắn về chương trình giáo dục mầm non để hiểu thêm về môi trường giáo dục khác với các trẻ bình thường. Từ đó cô càng cảm thấy thương các trẻ em tự kỷ không có điểm tựa, không có người đồng hành hướng dẫn. Năm 2018, cô Phương quyết định gắn bó với công

Nặng lòng với trẻ tự kỷ

Cô giáo Ngô Thúy Phương, Trung tâm Hỗ trợ phát triển giáo dục và hòa nhập Thiên Trường (thành phố Nam Định) và trẻ trong giờ học tập.

việc hỗ trợ hòa nhập cho trẻ tự kỷ tại Trung tâm Hỗ trợ phát triển giáo dục và hòa nhập Thiên Trường, gặp hàng chục trẻ với các dạng tật khác nhau như rối loạn phổ tự kỷ, chậm nói... Với mỗi trẻ, cô phải nghiên cứu xây dựng kế hoạch giảng dạy, hỗ trợ phù hợp. "Quá trình giảng dạy, người giáo viên quan trọng nhất là phải luôn tự kiểm chế mình, nhẹ nhàng với các em. Bởi ở trẻ tự kỷ, nhiều em có những hành vi như hay òa khóc, bực tức, cáu giận, đập phá đồ đạc... không hợp tác với giáo viên. Có những lúc tôi cũng cảm thấy khó khăn, tự mình áp lực chính mình khi chưa thể gần gũi với các con, chưa thể hiểu hết các dạng tật để điều chỉnh hành vi cho các con. Động lực làm tôi phấn chấn trở lại là từ

những tiếng gọi tha thiết "Cô Phương!" Khi thấy các con có thể bật âm, tương tác nhiều hơn với cô giáo, tôi cũng cảm thấy rất vui và tiếp tục cố gắng trên hành trình của mình", cô Phương chia sẻ thêm. Không phải phụ huynh nào cũng dễ dàng chấp nhận tình trạng của con mình. Vì vậy bên cạnh nhiệm vụ giúp trẻ hòa nhập, các cô giáo ở Trung tâm Hỗ trợ phát triển giáo dục và hòa nhập Thiên Trường luôn dành thời gian để chia sẻ, lắng nghe tâm sự của các phụ huynh, giúp phụ huynh hiểu hơn về tình trạng của con, cùng đồng hành giúp con vượt qua khó khăn. Với sự hỗ trợ can thiệp của cô Phương, nhiều trẻ đã có nhiều thay đổi, có thể bật âm, giao tiếp xã hội, hay đơn giản

chỉ từ việc vào lớp biết chào cô, ra về tự đi dép... Phụ huynh bạn M.K (5 tuổi) xúc động khi nhắc đến hành trình đồng hành với con đầy vất vả: "Khi mới đến Trung tâm, M.K là đứa trẻ chưa có ngôn ngữ dù con có vẻ ngoài sáng sủa, thông minh. Nhờ sự đồng hành của cô giáo Thúy Phương, sau hơn 1 năm, dần dần con có nhiều thay đổi. Con biết thể hiện cảm xúc với mọi người, có thể tự làm các việc cá nhân. Tôi thấy may mắn vì đã gặp được cô giáo Phương cùng đồng hành với gia đình giúp con có thể hòa nhập với bạn bè cùng trang lứa".

Còn với cô giáo Đỗ Thị Hạnh đã có hơn 10 năm gắn bó với công việc can thiệp, hỗ trợ hòa nhập. Công việc đối với trẻ tự kỷ rất nhiều áp lực nhưng lúc nào cô giáo cũng tràn đầy năng lượng và nhiệt huyết mỗi khi làm việc. Tốt nghiệp khoa Tâm lý - giáo dục, ngành giáo dục đặc biệt, chuyên ngành giáo dục hòa nhập (Đại học Sư phạm thuộc Đại học Đà Nẵng) năm 2010, cô Hạnh đã tham gia dạy lớp tình thương, can thiệp ngôn ngữ cho trẻ tự kỷ tại Trung tâm Cứu trợ trẻ em tàn tật thành phố Nam Định; can thiệp cá nhân cho trẻ tại nhà. Năm 2018, cô về làm việc tại Trung tâm Hỗ trợ phát triển giáo dục và hòa nhập Thiên Trường. Cô Hạnh chia sẻ: "Mỗi học sinh đến đây dù ở dạng tật nào cũng đã thiệt thòi hơn các bạn cùng trang lứa. Mỗi học sinh là một câu chuyện mang lại cho tôi những cảm xúc khác nhau". Trường hợp của bạn B.P (thành phố Nam Định) bắt đầu can thiệp từ năm 2018. Lúc đó con là một

(Xem tiếp trang 6)
Bài và ảnh: **DIỆU LINH**

(Tiếp theo trang 1)

Vua Trần Nhân Tông và của Thiền sư Đạo Viên - vị tiền bối của Vua Trần Nhân Tông. Vị tổ thứ 2 của thiền phái Trúc Lâm là Pháp Loa. Tương truyền, mẹ của Pháp Loa đêm nằm mộng gặp dị nhân trao cho kiếm thần rồi mang thai. Bởi trước đó, bà đã sinh được 8 người con gái nên lần mang thai này, tưởng rằng vẫn sẽ là gái nên bà đã uống thuốc phá thai. Phá tới 4 lần mà thai không hư nên khi sinh ra, bà đặt tên cho đứa trẻ là Kiên Cương (nghĩa là cứng rắn). Năm 1304, Thượng hoàng Trần Nhân Tông lúc đó hiệu là Điều Ngự Giác Hoàng đi khắp nơi tìm người kế thừa Phật pháp. Khi ngính giá đến thôn, Kiên Cương đánh lễ xin xuất gia. Thượng hoàng Trần Nhân Tông nhận thấy đứa bé này có đạo nhãn, sau này sẽ có pháp khí. Từ đó, Kiên Cương theo Thượng hoàng Nhân Tông về thụ giới Sadi đạo Phật. Năm 1306, Thượng hoàng Nhân Tông cử Pháp Loa làm chủ giảng tại Chùa Báo Ân (Bắc Ninh) - một trong 3 giới đàn do Thượng hoàng Trần Nhân Tông lập ra. Tại đây ông gặp người đệ tử thứ 2 - Huyền Quang. Sách "Tam Tổ thực lục" ghi chép: Mẹ của Huyền Quang là Lê Thị hay đến Chùa Ngọc Hoàng cầu nguyện vì đã 30 tuổi mà chưa có con. Năm ấy, Lê Thị hạ sinh Huyền Quang. Khi lớn lên, Huyền Quang dung mạo dị thường, làm quan đến chức Hàn Lâm. Tại Chùa Báo Ân, khi nghe Pháp Loa giảng kinh, ông xin xuất gia thụ giáo. Sau được cử làm Thị giả của Trúc Lâm Đầu Đà và trở thành vị tổ thứ 3 của thiền phái Trúc Lâm. Sau khi Pháp Loa viên tịch, Huyền Quang đã lãnh trách nhiệm kế thừa, nhưng vì tuổi cao nên ông giao phó lại cho Quốc sư An Tâm.

Những giá trị độc đáo của Bảo vật quốc gia

Bộ tượng Trúc Lâm Tam Tổ của Chùa Tháp Phổ Minh được công nhận Bảo vật quốc gia bởi đảm bảo các yếu tố: tính độc bản, hình thức độc đáo, mang giá trị lịch sử, thẩm mỹ và tư tưởng... Bộ tượng hiện đang được lưu giữ, bảo quản, thờ phụng tại Thượng điện Chùa Tháp (Chùa Phổ Minh) thuộc Khu di tích lịch sử - văn hóa quốc gia đặc biệt Đền Trần - Chùa Tháp, thôn Túc Mặc, phường Lộc Vượng (thành phố Nam Định). Theo hồ sơ di sản, Bộ tượng Trúc Lâm Tam Tổ có niên đại từ thế kỷ XVII, hiện trạng còn nguyên vẹn, được tạo tác bằng chất liệu gỗ, sơn son, thếp vàng lộng lẫy; mỗi pho tượng

Độc đáo Bảo vật quốc gia

BỘ TƯỢNG TRÚC LÂM TAM TỔ

có trọng lượng khoảng 150kg. Tượng Tổ Đệ nhất - Đức Phật hoàng Trần Nhân Tông đặt chính giữa, tượng Tổ Đệ nhị - Pháp Loa đặt bên trái và tượng Tổ Đệ tam Huyền Quang đặt bên phải. Ngoài Chùa Tháp, ở Việt Nam hiện có 2 địa phương khác cũng đang lưu giữ được Bộ tượng Trúc Lâm Tam Tổ cổ, hiện còn nguyên vẹn là Chùa Hoa Yên (Quảng Ninh) và Chùa Vĩnh Nghiêm (Bắc Giang). Tuy nhiên, Bộ tượng Trúc Lâm Tam Tổ tại Chùa Tháp mang những đặc điểm hoàn toàn khác biệt về chất liệu, tư thế. Tượng Đức Phật hoàng Trần Nhân Tông được tạo tác theo tư thế nằm, mô tả khoảnh khắc ngài nhập niết bàn. Theo mô típ chung, tượng Phật nhập niết bàn thường nằm gối đầu lên tay phải, đầu quay về hướng bắc, mặt ngoảnh về hướng tây, tay trái duỗi thẳng đặt lên người. Tuy nhiên, tượng Đức Phật hoàng Trần Nhân Tông tại Chùa Tháp lại được tạc trong tư thế ngược lại, đầu hướng về phía đông - nơi có Đền Trần thờ 14 vị Vua triều Trần, với ý nghĩa hướng về nguồn cội, tổ tiên. Tượng được đặt trong một khám thờ hình chữ nhật, kích thước dài 1,85m, rộng 1,03m, cao 1,31m. Thân hình tượng thon thả, tay phải đặt trên gối, tay trái chống đầu chênh chếch, 2 cổ tay đeo vòng kết; 2 bàn chân trần, chân trái duỗi xuôi, chân phải co cao đặt lên ống chân trái; áo cà sa rộng nhiều lớp phủ chéo từ vai trái xuống trùm kín thân, vai phải để trần có thêm dải lụa mềm vắt qua vai. Khuôn mặt tượng tròn cân xứng, tai dài, mũi nhỏ cao, mắt hơi nhắm, cằm tròn, tóc xoắn ốc, đỉnh đầu nổi cao có chấm tròn lớn màu vàng. Tượng Tổ Đệ nhị Pháp Loa được tạc mang dáng vẻ của một nhà sư, dáng người thon cao, ngồi trong tư thế thiền, 2 chân xếp bằng, 2 tay đặt trước lòng, mặc áo cà sa cổ hình chữ V. Khác với tư thế ngồi thiền của tượng Tổ Đệ nhị, tượng Tổ Đệ tam Huyền Quang được tạc trong tư thế ngồi ngay ngắn trên bệ, 2 chân chống xuống đất, 2 tay đặt trên đầu gối, 2 bàn tay thiết ấn. Tượng Đệ nhất Tổ Trần Nhân Tông cùng với 2 bức tượng mô tả tư thế ngồi khác nhau của Đệ nhị Tổ Pháp Loa Thiền sư và Đệ tam Tổ Huyền Quang Thiền sư đã tạo thành Bộ tượng

Trúc Lâm Tam Tổ độc đáo, hoàn mỹ. Theo các chuyên gia nghiên cứu, bức tượng Đức Phật hoàng Trần Nhân Tông là tác phẩm có giá trị cao cả về mỹ thuật, sử học lẫn tư tưởng. Bức tượng đã khắc họa chân dung của một giáo chủ bình thân, suy tư, gần gũi; biểu hiện sự thanh thân của một vị Hoàng đế đã làm tròn nhiệm vụ với non sông, đất nước, cõi bử hoàng bào để xuất gia, tu hành, hóa Phật, để lại cho muôn đời sau một giáo pháp độc lập, một ý thức hệ tư tưởng tự lập, tự cường, đầy tính nhân văn, dân chủ. Ngoài giá trị hiện vật gốc độc bản, hình thức độc đáo, Bộ tượng Trúc Lâm Tam Tổ còn gắn với lịch sử hình thành, tồn tại của Chùa Tháp - ngôi cổ tự linh thiêng nằm trong khu vực Hành cung Thiên Trường, công trình văn hóa, kiến trúc nổi tiếng của Trấn Sơn Nam Hạ xưa. Chùa được xây dựng từ thời Lý, mở rộng vào thời Trần, có mối liên hệ mật thiết với Đức Vua, Phật hoàng Trần Nhân Tông. Chùa Tháp là một trong những nơi Vua Trần Nhân Tông tu hành khi mới xuất gia; là nơi Vua Trần Nhân Tông dạy học, giảng kinh giới thí và là giới đàn, cơ sở của giáo phái sau khi thiền phái Trúc Lâm được lập ra. Tương truyền, sau khi Đức Phật hoàng Trần Nhân Tông viên tịch, thân xác ngài được hỏa táng và để lại hàng nghìn hạt xá lị. Tháp Phổ Minh là một trong những nơi lưu giữ những hạt xá lị của ngài.

Bộ tượng Trúc Lâm Tam Tổ được công nhận là Bảo vật quốc gia có ý nghĩa to lớn, đã khẳng định giá trị to lớn về lịch sử, văn hóa, khoa học của hiện vật được lưu giữ, bảo quản, thờ tự tại di tích Chùa Tháp; góp phần nâng cao ý thức, trách nhiệm của chính quyền và nhân dân trong việc bảo tồn, phát huy giá trị các di sản văn hóa truyền thống của quê hương. Nghiên cứu Bộ tượng Trúc Lâm Tam Tổ ở Chùa Tháp đã góp phần làm sáng tỏ hơn thân thế, sự nghiệp, vai trò của Đức Vua, Phật hoàng Trần Nhân Tông với Vương triều Trần và thiền phái Trúc Lâm. Bộ tượng Trúc Lâm Tam Tổ là Bảo vật quốc gia thứ 5 của tỉnh được Chính phủ công nhận./.

Cuộc sống muôn màu

Đặc sắc

những di tích bằng đá ở Nam Định

Với truyền thống lịch sử văn hiến, Nam Định có hơn 760 năm hình thành và phát triển. Trải qua các triều đại, đến nay tỉnh còn lưu giữ nhiều công trình di tích bằng đá độc đáo, thể hiện óc sáng tạo, sự tài hoa của các nghệ nhân xưa. Tiêu biểu như: Đền Đá (Nam Trực), Lăng Mẫu Liễu Hạnh (Vụ Bản), Đền Xuân Bảng (Xuân Trường), Chùa tháp Phổ Minh (thành phố Nam Định), Đình Đá, xã Yên Cường (Ý Yên)...

Kiến trúc độc đáo

Di tích lịch sử - văn hóa cấp quốc gia Đền Đá thuộc thôn Nam Hà, xã Tân Thịnh (Nam Trực) là công trình đền thờ được xây dựng bằng đá theo phong cách kiến trúc thời Hậu Lê, thờ Vũ Uy Công thời Hùng Vương thứ 18. Đền được xây dựng gồm 4 tòa chính và tòa dải vũ ở phía bắc. Kiến trúc đặc sắc nhất của Đền Đá được thể hiện tại tòa bái đường được làm bằng đá gồm 5 gian xây dựng từ năm 1941-1943. Tất cả các cấu kiện như cột, xà, hệ thống cửa vồng, các đầu trụ bằng đá khối được nghệ nhân dân gian tuyển chọn kỹ lưỡng. Tòa tiền đường được giữ bởi 8 cột đá, chân cột đặt trên trụ đá có họa tiết lá sen chạm khắc công phu. Nghệ thuật điêu khắc tài hoa của các thợ đá xưa thể hiện khéo léo khi tạc trên 8 cột đá những bức phù điêu rồng vờn mây, cá chép bơi lượn... Ngoài trụ, cột, mỗi gian bái đường đều tạo một bộ cửa vồng bằng đá chạm khắc tỉ mỉ với mặt hồ phù, rồng bay, rồng cuốn nước. Phía trên các cửa vồng được trang trí các họa tiết cánh sen, bầu rượu, cỏ cây, hoa lá sinh động. Tại Đền Đá còn lưu giữ nhiều hiện vật quý hiếm như: bộ bàn ghế đá, sập bằng đá...

Di tích lịch sử - văn hóa cấp quốc gia Đền Xuân Bảng (thị trấn Xuân Trường) thờ tướng quân Ngô Miễn, người có công khai hoang mở đất và hai anh em Đỗ Thận Đoàn và Đỗ Nhân Tăng có công giúp dân củng cố các tuyến đê, xây dựng xóm làng và các công trình văn hóa. Đền được xây vào đời Vua Tự Đức năm thứ 22 (1869). Hiên tiền đường đền chính được xây chồng lầu thành ba tầng, giữa các tầng tạo cửa cuốn hình bán nguyệt; mái giả ngói ống cùng đầu đao, lan can chạm họa tiết hoa văn chữ thọ mềm mại. Gánh đỡ toàn bộ phần hiên tiền đường là bộ khung với xà, cột bằng đá được chạm khắc họa tiết tứ linh, tứ quý. Tiền đường ngôi đền gồm 9 gian với ba tòa nhà xây dọc theo kiểu hai tầng bốn mái ghép lại với nhau. Nối tiếp tiền đường là tòa trung đường ba gian. Cũng giống như tiền đường, phần chịu lực chính của trung đường hoàn toàn bằng đá bao gồm 6 cây cột và 6 cây xà dọc, hồi

xây bít đốc, mái lợp ngói nam. Tuy nhiên kích thước của các cấu kiện bằng đá tại trung đường nhỏ hơn so với tiền đường. Trên các xà đá, cột đá được chạm các hình cuốn thư, sơn thủy, tứ linh, tứ quý cùng hoa lá cách điệu. Tiếp giáp trung đường là tòa chính tẩm gồm ba gian được xây chồng lầu hai tầng tám mái. Trong chính tẩm có đặt nhang án, bài vị và ngai thờ của vợ chồng tướng quân Ngô Miễn và bài vị thờ 2 anh em Đỗ Thận Đoàn, Đỗ Nhân Tăng.

Di tích lịch sử - văn hóa cấp tỉnh Đình Đá, thôn Thúc Vụ, xã Yên Cường (Ý Yên) thờ Triệu Việt Vương là công trình thờ tự chủ yếu bằng chất liệu đá được các nghệ nhân xưa tuyển chọn kỹ lưỡng. Từ ngoài nhìn vào là một sân rộng với lưu hương, đôi voi bằng đá kết hợp với cảnh quan ao sen, cây cổ thụ càng làm tăng thêm sự tôn nghiêm cho di tích. Lan can bái đường là chấn môn chạm khắc tinh xảo cùng hệ thống 4 cửa bằng gỗ lim, mỗi cửa có 4 cánh cùng 2 hàng cột trụ chạm nổi chữ Hán. Ngoài trụ, cột, các cấu kiện, hạng mục bên trong di tích có sự liên kết chặt chẽ, trạm trổ công phu các hình tượng: hồ phù, long vờn mây, long cuốn thủy, phượng hàm thư, hoa lá sinh động. Ngoài ra, Đền Đá còn lưu giữ được khá nhiều đồ thờ tự như: sập thờ, tượng Triệu Việt Vương, cổ kiệu, bài vị...

Nâng cao công tác bảo tồn, phát huy giá trị di tích

Những năm qua, các huyện Trực Ninh, Nam Trực, Xuân Trường, Vụ Bản, Ý Yên đã đẩy mạnh công tác tuyên truyền huy động các nguồn lực để bảo tồn, phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa. Phòng Văn hóa - Thông tin các huyện đã tích cực phối hợp với các tổ chức đoàn thể như: MTTQ, Hội Nông dân, Hội Phụ nữ, Đoàn Thanh niên, Hội Cựu chiến binh... triển khai các hoạt động bảo vệ, tôn tạo, phát huy giá trị các di tích lịch sử - văn hóa. Phòng Giáo dục và Đào tạo các huyện chỉ đạo các trường tiểu học và THCS tổ chức cho học sinh dọn vệ sinh, trồng hoa, cây xanh tại các điểm di tích; thường xuyên tổ chức cho học sinh tham quan tìm hiểu ý nghĩa, giá trị của các di tích lịch sử - văn hóa tại địa phương nhằm giáo dục truyền thống lịch sử - văn hóa và cách mạng của quê hương. Đoàn Thanh niên các địa phương đảm nhận chăm sóc, bảo vệ, trồng cây xanh tại các điểm di tích lịch sử - văn hóa trên địa bàn. Để bảo tồn, phát huy giá trị các di tích, ngoài nguồn vốn từ ngân sách xã, kinh phí từ các chương trình mục tiêu quốc gia, các địa phương đã tích cực vận động các tổ chức, cá nhân, doanh nghiệp chung tay góp công, góp của để tu bổ, tôn tạo các di tích lịch sử - văn hóa. Nhờ đó, các

di tích lịch sử - văn hóa kiến trúc độc đáo bằng đá đều được trùng tu, tôn tạo đảm bảo chất lượng và giữ được nguyên vẹn kiến trúc di tích gốc. Trong đó, tiêu biểu là Đền Đá, xã Tân Thịnh từ năm 2016 đến nay đã trải qua nhiều lần tôn tạo. Ông Trần Thanh Cảnh, Trưởng ban quản lý di tích đền cho biết: Năm 2016, được sự quan tâm hỗ trợ kinh phí của Nhà nước, Đền được sửa chữa, tôn tạo trung đường 5 gian, các cột hoành... với tổng kinh phí 110 triệu đồng. Năm 2020, đền tiếp tục được trùng tu 5 gian tiền đường với kinh phí hơn 300 triệu đồng, trong đó nguồn huy động xã hội hóa trên 100 triệu đồng. Đầu năm 2023, được sự cho phép của các cấp có thẩm quyền, Đền Đá tiếp tục được nâng cấp sân đền và các hạng mục phụ trợ với kinh phí 350 triệu đồng do nhân dân và con em quê hương cúng tiến.

Việc phát huy giá trị các di tích kiến trúc bằng đá cũng được chính quyền và nhân dân các địa phương quan tâm qua việc duy trì tổ chức lễ hội truyền thống. Tại xã Yên Cường, vào ngày 13-8 âm lịch, chính quyền và nhân dân tổ chức lễ hội tưởng nhớ ngày kỵ của Triệu Việt Vương với nhiều hoạt động phong phú. Bên cạnh phần tế, lễ trang trọng, phần hội thu hút đông đảo nhân dân tham gia như: Thi bắt trạch trong chum, thi kéo co, thi đẩy gậy... Ở xã Tân Thịnh, lễ hội Đền Đá được tổ chức với quy mô lớn, 3 năm một lần vào các năm Tý, Ngọ, Mão, Dậu. Lễ hội diễn ra vào đầu tháng 3 âm lịch với nhiều nghi thức tế, lễ, rước và nhiều trò chơi dân gian mang đậm bản sắc của vùng văn minh lúa nước. Trong lễ hội, có tục giao hiếu giữa ba làng Nam Hà, Võ Lao Hạ, Võ Lao Thượng. Lệ này thể hiện quan hệ anh em của ba vị thần, khẳng định tinh thần đoàn kết, khăng khít giữa ba thôn.

Các kiến trúc bằng đá tại một số di tích tiêu biểu ở tỉnh ta có giá trị văn hoá bền vững, thể hiện công sức sáng tạo của các bậc tiền nhân. Trải qua thời gian, những thành tựu nghệ thuật, phong cách tạo hình mang dấu ấn của các thời kỳ lịch sử vẫn được nhân dân các địa phương quan tâm bảo tồn, gìn giữ, thể hiện sự trân trọng, thành kính trước những di sản văn hóa truyền thống, tôn vinh tài năng, trí tuệ của cha ông./.

Bài và ảnh: VIẾT ĐU

Toàn cảnh Đền Đá, xã Tân Thịnh (Nam Trực) đang được tôn tạo sân (ảnh 1); Cột tường bao và búp sen bằng đá xanh ở Lăng Mẫu Liễu Hạnh xã Kim Thái (Vụ Bản) nằm trong Quần thể di tích Phủ Dầy (ảnh 2); Di tích lịch sử - văn hóa cấp tỉnh Đình Đá, thôn Thúc Vụ, xã Yên Cường (Ý Yên) (ảnh 3); Những mảng chạm khắc đá công phu ở Đền Đá, xã Tân Thịnh (ảnh 4); Di tích lịch sử - văn hóa cấp tỉnh Đình Đá, thôn Thúc Vụ, xã Yên Cường (Ý Yên) (ảnh 5).

Câu lạc bộ thơ - văn Quần Phường đẩy mạnh phong trào sáng tác, quảng bá văn học và nghệ thuật

Hải Hậu là mảnh đất giàu truyền thống văn hóa - nghệ thuật, trong đó nhiều câu lạc bộ (CLB) thơ, tổ thơ được thành lập, hoạt động sôi nổi như: các CLB Thơ Việt Nam, CLB Thơ Đường, CLB Thơ Nam Hải Hậu, CLB Thơ Cựu giáo chức, CLB thơ - văn Quần Phường, CLB Thơ Sông Ninh... Trong đó, tiêu biểu nhất có thể kể đến CLB thơ - văn Quần Phường những năm qua đã có nhiều hoạt động đẩy mạnh phong trào sáng tác, quảng bá văn học và nghệ thuật, đáp ứng nhu cầu sáng tạo, hưởng thụ văn hóa, tiếp cận thông tin của các tầng lớp nhân dân.

CLB thơ - văn Quần Phường thành lập năm 1993, hội tụ những người yêu thơ, sáng tác thơ trong huyện. Qua 30 năm hình thành và phát triển, hiện nay CLB có 22 thành viên; trong đó 2 thành viên là hội viên Hội Nhà văn Việt Nam, 10 thành viên là hội viên Hội Văn học nghệ thuật tỉnh Nam Định. Hầu hết thành viên CLB đều là những cây bút không chuyên. Người trở về từ chiến tranh còn nguyên những kỷ niệm trận mạc đường

trường; người làm thơ bên trang giáo án hay sau cánh cửa bảo tàng, người là cán bộ hưu trí... Bởi vậy, nội dung sáng tác của CLB phản ánh phong phú đa dạng nhiều đề tài, nhiều thể loại, nhiều cung bậc cảm xúc. Dù khác biệt nhau về cuộc sống, nghề nghiệp và tuổi tác nhưng họ lại gặp nhau ở điểm chung là tình yêu đối với nghệ thuật thơ văn. CLB đã có nhiều đóng góp tích cực trong sáng tác thơ, văn, truyện ngắn, âm nhạc... Tính đến nay, các thành viên đã sáng tác, in và xuất bản được 44 tập thơ - văn, gồm 18 tập thơ, 12 tập truyện ngắn, 4 công trình nghiên cứu phê bình văn học, 5 tiểu thuyết, in chung 5 tập. Nhiều tác giả đã đạt giải thưởng lớn của Trung ương, nhiều tác phẩm đã được dịch ra tiếng nước ngoài và được giới thiệu với bạn đọc các nước.

Nhà văn Nguyễn Bổng, hội viên Hội Văn học nghệ thuật tỉnh, là một trong những thành viên "gạo cội" của CLB thơ - văn Quần Phường. Ông được tặng Kỷ niệm chương "Cây bút vàng" của Thủ tướng Chính phủ năm 2008; Huy chương "Vì sự nghiệp Văn hóa" của

Bộ Văn hóa - Thông tin (nay là Bộ Văn hóa, Thể thao và Du lịch) năm 2002. Ông tham gia và đạt giải nhiều cuộc thi do Ban Tư tưởng Văn hóa Trung ương (nay là Ban Tuyên giáo Trung ương), Bộ Quốc phòng, Ủy ban Dân số Quốc gia và Đài Tiếng nói Việt Nam... tổ chức. Năm 2018, ông ra mắt tập truyện ngắn "Cửa thiên trã địa" dày hơn 200 trang, gồm 14 truyện ngắn đặc sắc. Nhà văn Nguyễn Danh Khôi ghi dấu ấn với các tác phẩm: 2 truyện ngắn "Một thoáng Phù Vân" và "Những áng mây đa đoan", tiểu thuyết "Cỏ và Cát", tập thơ "Giữa đôi bờ". Ông còn có nhiều tác phẩm in chung trong các tuyển tập truyện ngắn của các Nhà xuất bản: Hội Nhà văn, Thanh niên, Quân đội, Văn hoá Thông tin,... đồng thời gặt hái được nhiều giải thưởng như giải Nhì truyện ngắn do Hội Văn học nghệ thuật Nam Định tổ chức năm 2002, giải Tư cuộc thi của Tạp chí Văn nghệ Quân đội năm 2001-2002,... Trong lĩnh vực biên khảo - dịch thuật, nhà thơ Phương Châu Đoàn Ngọc Phan nổi tiếng với 2 công trình: (Xem tiếp trang 6)

Hội viên câu lạc bộ thơ - văn Quần Phường trao đổi về thơ.

Bài và ảnh: HUỖN TRANG

Danh ngôn cuộc sống

1. Nếu bạn muốn chất lượng, hãy hành động như thể bạn đã có nó rồi.

WILLIAM JAMES

2. Ăn mừng thành công cũng tốt, nhưng quan trọng hơn là phải biết chú ý đến những bài học của sự thất bại.

BILL GATES

3. Cái gì cũng có giới hạn - quặng sắt không thể giáo dục được thành vàng.

MARK TWAIN

TIN VĂN HÓA

Bảo tồn, tôn tạo Khu di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Tân Trào

Đình Tân Trào.

Khu di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Tân Trào nằm trong Khu ATK (An toàn khu), thuộc hai huyện Sơn Dương và Yên Sơn. Đây từng là địa bàn chiến lược quan trọng, nơi ở, làm việc của Chủ tịch Hồ Chí Minh, các đồng chí lãnh đạo cấp cao cùng nhiều cơ quan Trung ương trong thời kỳ tiền khởi nghĩa và thời kỳ kháng chiến chống thực dân Pháp.

Nhằm bảo tồn, tôn tạo và phát huy giá trị của Khu di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Tân Trào, qua đó xây dựng Khu di tích trở thành trung tâm giáo dục truyền thống lịch sử cách mạng của cả nước gắn với phát triển du lịch, góp phần phát triển kinh tế - xã hội, giảm nghèo cho người dân vùng căn cứ cách mạng, tỉnh Tuyên Quang quyết định đầu tư 95 tỷ đồng (trong đó, vốn ngân sách Trung ương 90 tỷ đồng, vốn ngân sách địa phương 5 tỷ đồng) thực hiện Dự án bảo quản, tu bổ, phục hồi, phát huy giá trị di tích lịch sử quốc gia đặc biệt Tân Trào. Theo đó, Dự án sẽ xây dựng và tôn tạo một số hạng mục như: Hệ thống trung bày Bảo tàng ATK Tân Trào; tôn tạo di tích lán Hang Bồng (tôn tạo lán ở, làm việc của Chủ tịch Hồ Chí Minh; mở rộng đường vào di tích; xây mới nhà vệ sinh; tôn tạo đường lên lán; lắp đặt hệ thống phòng cháy, chữa cháy và loa phát tự động); tôn tạo di tích hang Thia... Dự án được thực hiện trong giai đoạn 2023-2025, do Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch tỉnh Tuyên Quang làm chủ đầu tư.

Lễ hội Văn hóa ẩm thực, món ngon Saigontourist Group 2023

Tổng Công ty Du lịch Sài Gòn (Saigontourist Group) vừa cho biết "Lễ hội Văn hóa ẩm thực, món ngon Saigontourist Group 2023" sẽ diễn ra vào tháng 4, từ ngày 20 đến 23-4 tại Khu Du lịch Văn Thánh, Thành phố Hồ Chí Minh. Theo Saigontourist Group, không gian của Lễ hội Văn hóa ẩm thực, món ngon Saigontourist Group 2023 sẽ được bố trí thành 3 khu vực Bắc, Trung, Nam, quy tụ 40 gian hàng ẩm thực đến từ 40 đơn vị thuộc Saigontourist Group trên toàn quốc, nhiều hơn so số lượng năm ngoái là 10 gian hàng. Lễ hội bảo đảm phục vụ trên 6.000 ghế ngồi cùng lúc. Ngoài ra, Ban Tổ chức còn bố trí các xe lưu động bán các món ăn đường phố, là nét mới của lễ hội năm nay.

Liên hoan sách đầu tiên về bình đẳng giới tại Hà Nội

Từ ngày 4 đến ngày 11-3 tại Bảo tàng Phụ nữ Việt Nam diễn ra Liên hoan sách về bình đẳng giới với nhiều hoạt động sôi nổi và sáng tạo. Với tên gọi "Vút bay".

Liên hoan sách hội ngộ những tác phẩm tôn vinh sự đa dạng, bình đẳng mà sách truyền đi trong suốt chiều dài lịch sử và cả mong ước tương lai. Liên hoan cũng thảo luận những xu hướng mới của sách và văn hóa đọc trong những năm gần đây như: nữ quyền, trao quyền, sách điện tử, sách nói, giáo dục giới tính... Đây là một hoạt động kỷ niệm Ngày Quốc tế Phụ nữ với chủ đề toàn cầu "DigitALL: Đối mới và công nghệ trong thúc đẩy bình đẳng giới", do Cơ quan Liên hợp quốc về bình đẳng giới và Trao quyền cho phụ nữ (UN Women) phối hợp Bảo tàng Phụ nữ Việt Nam, Eduforlife - dự án Sách ời mở ra cùng Trung tâm Đào tạo, Khoa học và Chuyển giao công nghệ (PowerAlive) tổ chức./.

Không gian trưng bày tại Liên hoan.

“Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam” - Động lực thúc đẩy sản xuất, kinh doanh phát triển

Cuộc vận động (CVD) “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam” đã nhận được sự hưởng ứng mạnh mẽ của các tổ chức hội, đoàn thể, cơ quan quản lý Nhà nước, đông đảo doanh nghiệp cũng như người dân trong tỉnh. Không chỉ định hướng tiêu dùng, phát triển thị trường trong nước, CVD còn góp phần quan trọng thúc đẩy sản xuất, nâng cao khả năng cạnh tranh của doanh nghiệp.

Tiếp nối kết quả từ nhiều năm trước, trong năm 2022, CVD “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam” trên địa bàn tỉnh được các sở, ngành, địa phương triển khai đồng bộ. Ban chỉ đạo (BCĐ) CVD tỉnh đã tham mưu với UBND tỉnh ban hành cơ chế, chính sách tháo gỡ khó khăn cho doanh nghiệp, thúc đẩy sản xuất, tiêu dùng hàng hóa sản xuất trong nước; đẩy mạnh cải cách hành chính; tạo điều kiện khuyến khích các doanh nghiệp sản xuất, kinh doanh; hỗ trợ mở rộng thị trường; tăng cường quản lý Nhà nước về chất lượng sản phẩm và quản lý thị trường. Xác định vai trò quan trọng của công tác tuyên truyền, các đơn vị, địa phương đã tổ chức phát động, tuyên truyền các chủ trương của Đảng, Nhà nước và ý nghĩa, mục đích của CVD đến các tổ chức, cá nhân trên địa bàn. BCĐ quán triệt đến từng đơn vị, địa phương về trách nhiệm nêu gương của người đứng đầu trong triển khai, thực hiện CVD; vận động, khuyến khích mỗi cán bộ, công chức, viên chức cũng như người dân địa phương hưởng ứng thực hiện CVD “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam” trong tiêu dùng cá nhân, coi đó như một hành động thiết thực để thể hiện lòng yêu nước, nét đẹp trong văn hóa tiêu dùng của người Việt Nam. Đồng thời phối hợp với các tổ chức, đoàn thể

thường xuyên kết hợp lồng ghép tuyên truyền nội dung CVD qua các phương tiện thông tin đại chúng; treo băng rôn, phát tờ rơi, triển khai nội dung CVD qua các buổi sinh hoạt tập thể ở khu dân cư của các tổ chức hội, đoàn thể... Bên cạnh đó BCĐ khuyến khích các cơ quan, đơn vị khi mua sắm công nên ưu tiên lựa chọn hàng hóa do Việt Nam sản xuất. Các doanh nghiệp, nhà sản xuất, kinh doanh, cung ứng dịch vụ... ưu tiên sử dụng các trang thiết bị, nguyên vật liệu, dịch vụ nội địa có chất lượng tương đương hàng ngoại nhập. Qua đó người tiêu dùng nhận thức đầy đủ hơn trách nhiệm và quyền lợi của mình đối với việc sử dụng hàng hóa sản xuất trong nước; thể hiện lòng yêu nước một cách thiết thực bằng việc tiêu dùng hàng hóa sản xuất trong nước, dần thay đổi và hình thành thói quen, văn hoá tiêu dùng hàng Việt.

Cùng với công tác tuyên truyền, các ngành chức năng ưu tiên, tạo các điều kiện hỗ trợ doanh nghiệp địa phương các điều kiện để nâng cao năng lực quản trị, điều hành doanh nghiệp, từ vay vốn đến chuyển giao khoa học kỹ thuật, đầu tư trang thiết bị phát triển sản xuất kinh

doanh, tăng năng suất, nâng cao chất lượng sản phẩm, xây dựng và đăng ký thương hiệu cho hàng hóa sản xuất tại địa phương nói riêng, trong nước nói chung. Tuyên truyền, vận động doanh nghiệp và nhà sản xuất quan tâm tôn trọng, bảo vệ quyền lợi người tiêu dùng trong hoạt động sản xuất kinh doanh, nâng cao chất lượng hàng hóa, sản phẩm dịch vụ, duy trì ổn định chất lượng theo tiêu chuẩn đã đăng ký.

Hưởng ứng CVD, Sở Công Thương đã làm tốt công tác quản lý thương mại, hỗ trợ doanh nghiệp đổi mới công nghệ, nâng cao chất lượng sản phẩm và xúc tiến thương mại giới thiệu sản phẩm ở cả thị trường trong và ngoài nước. Qua đó đã có 13 doanh nghiệp sản xuất cơ khí - điện, nhựa, thực phẩm chức năng, chế biến đồ gỗ ứng dụng máy móc thiết bị mới vào sản xuất, nâng cao chất lượng sản phẩm; 2 doanh nghiệp xây dựng mô hình trình diễn sản xuất sản phẩm mới. Sở phối hợp với Cục Công Thương địa phương (Bộ Công Thương) và các tỉnh trong khu vực tổ chức Hội chợ Công Thương khu vực phía Bắc và đưa hàng trăm lượt doanh nghiệp giới thiệu sản phẩm

tại các hội chợ khu vực trên toàn quốc. Trong năm 2022, Sở Công Thương tổ chức bồi dưỡng kiến thức thương mại điện tử cho hơn 50 doanh nghiệp trên địa bàn tham gia và tăng cường kiến thức, tranh thủ được lợi thế của thương mại điện tử để tăng doanh thu bán hàng, tìm kiếm cơ hội kinh doanh rộng rãi hơn trên môi trường số.

Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn đã tổ chức tốt chương trình OCOP; khuyến khích, hỗ trợ các cơ sở xây dựng và áp dụng các chương trình quản lý chất lượng tiên tiến; làm tốt công tác quản lý an toàn thực phẩm nông nghiệp. Tích cực hướng dẫn, hỗ trợ các doanh nghiệp, cơ sở sản xuất thực hiện công bố chất lượng, xây dựng thương hiệu, nhãn hiệu sản phẩm. Trong năm 2022, Sở đã tư vấn, hướng dẫn, hỗ trợ xây dựng tiêu chuẩn và tự công bố sản phẩm cho 160 sản phẩm; xây dựng phần mềm định danh điện tử cho 150 doanh nghiệp, cơ sở sản xuất; thiết lập nhật ký điện tử để theo dõi sản xuất cho 33 cơ sở; đăng ký bảo hộ nhãn hiệu cho 30 doanh nghiệp và 400 sản phẩm sử dụng tem QR để quản lý, truy xuất nguồn gốc. Đồng thời, các hoạt động hỗ trợ doanh nghiệp trong phân phối, tiêu thụ hàng hóa, mở rộng thị trường cũng được đẩy mạnh, như: Tổ chức các chương trình xúc tiến thương mại, hội chợ; chương trình đưa hàng Việt về nông thôn, miền núi, vùng sâu, vùng xa; chương trình bán hàng Việt khuyến mại; hỗ trợ các doanh nghiệp xây dựng các điểm bán hàng Việt nhằm giúp người dân tiếp cận dễ dàng hơn với những sản phẩm hàng Việt Nam chất lượng, hàng đặc trưng của tỉnh...

Với sự nỗ lực của các ngành chức năng, doanh nghiệp, hàng hóa sản xuất trong tỉnh đã được nâng cao chất lượng, mẫu mã, tạo sức hút lớn đối với người tiêu dùng, từng bước biến việc “ưu tiên dùng hàng Việt” thành “niềm tin chọn dùng hàng Việt”. Qua khảo sát của Bộ Công Thương tại một số tỉnh, thành phố, trong đó có Nam Định cho thấy,

(Xem tiếp trang 7)

Bài và ảnh: NGUYỄN HƯƠNG

Sản phẩm bánh kẹo của Công ty TNHH Thương mại Hòa Bình (thành phố Nam Định).

CÂU CHUYỆN THỂ THAO

Sơ đồ chiến thuật ưa thích của huấn luyện viên (HLV) Park Hang-seo và Troussier đều là 3-4-3, đặt kỷ luật lên hàng đầu. Tuy nhiên với chiến lược gia người Pháp, ông Troussier đề cao sự cơ động và phản ứng linh hoạt tức thì của cầu thủ.

Nếu như thấy Park xây dựng lối chơi dựa trên nền tảng phòng ngự phản công, với điểm tựa là hàng thủ vững chắc, thì HLV Troussier chủ trương xây dựng đội hình chơi pressing tầm cao, tấn công đa dạng dựa trên khả năng phối hợp nhóm, ít chậm, lên bóng tốc độ cao.

HLV Park Hang-seo ưa thích đá cửa dưới. Còn thực tế xưa nay, gặp các đối thủ ngang cơ trong khu vực Đông Nam Á, các đội tuyển Việt Nam rất khó đá khi đặt mình vào cửa trên. Với HLV Troussier, các đội bóng ông dẫn dắt phải chơi bóng một cách chủ động.

Cách sắp xếp các cầu thủ không nói lên nhiều điều về ý định của HLV, nhất là với chiến lược gia Troussier, người

HLV Troussier và khu vực gần quả bóng

luôn nhấn mạnh tính quan trọng của chiến thuật linh hoạt trong các buổi tập vừa qua với đội tuyển U.23 Việt Nam. Chỉ cần các cầu thủ thực hiện sai một động tác cơ bản hoặc không đúng ý ban huấn luyện, ngay lập tức ông Troussier cho cả tập ra nghỉ, gọi tập khác vào tập thế chỗ.

Lý tưởng nhất, với HLV Troussier, là các cầu thủ có thể tự động điều chỉnh vị trí và hành động tùy thuộc vào tình huống của trận đấu, điều này đòi hỏi cầu thủ có tư duy chiến thuật nhanh nhạy, phản xạ tốt và một nền tảng thể lực sung mãn. Nếu quan sát quá trình HLV Troussier dẫn dắt đội tuyển U.19 Việt Nam trước đây, sẽ thấy ông thấy người Pháp không đặt nặng đến việc kiểm soát các khu vực trên sân. Khu vực duy nhất quan trọng đối với “bác sĩ phù thủy trắng” và đội của ông chính là khu vực gần quả bóng.

Khá ngạc nhiên khi buổi tập đầu tiên của ông Troussier với đội tuyển

U.23 Việt Nam lại diễn ra vào buổi tối. Theo nghiên cứu y học, tập luyện vào buổi tối có thể giúp việc “văn ôn võ luyện” hiệu quả hơn và giúp cải thiện thành tích, nhờ vào việc cầu thủ tiêu thụ ít oxy hơn so với tập buổi sáng. Kết quả tiêu thụ oxy ít hơn, sử dụng ít năng lượng hơn, cho cùng một cường độ tập thể dục vào buổi tối đã được chứng minh.

Một lợi ích khác mà thói quen tập luyện buổi tối có được so với buổi tập luyện buổi sáng, đó là nhiệt độ cơ thể của cầu thủ được ổn định hơn. Nếu cầu thủ lăn ra khỏi giường vào buổi sáng, dễ khiến cơ bắp bị cứng, cơ thể dễ nhiễm lạnh, tuyển thủ hoạt động kém hiệu quả và dễ dẫn đến bong gân. Vào buổi tối, sức mạnh cơ bắp, sự linh hoạt và sức bền của tuyển thủ có thể đạt đến đỉnh điểm.

Một lợi ích khác của việc tập luyện vào buổi tối, đó là 41 tuyển thủ U.23 Việt Nam có thể ngủ sâu hơn, phục

HLV Troussier phân tích tình huống cầu thủ chuyển bóng thiếu quan sát.

Ảnh: VFF

hồi sức khỏe nhanh hơn. Giấc ngủ ngon hơn có thể nâng cao hiệu suất tập luyện của cầu thủ. Về điều này thì chiến lược gia Troussier hẳn có kinh nghiệm hơn thầy Park. Bởi nói gì thì nói, thầy Park vốn chỉ dẫn dắt các đội bóng ở Hàn Quốc trước khi huấn luyện các đội tuyển Việt Nam. Trong khi đó, chiến lược gia Troussier trải qua nhiều nền bóng đá khác nhau, từ Pháp, Nam Phi, Bờ Biển Ngà, Nhật Bản cho tới Nigeria, Trung Quốc, Morocco, Việt Nam với cả tá thành tích ấn tượng./.

Theo Báo QĐND

Cảnh báo nguy cơ biến chứng từ truyền dịch tại nhà

Một số người dân có quan niệm truyền dịch sẽ nhanh chóng phục hồi sức khỏe mỗi khi ốm, sốt, cơ thể mệt mỏi, thậm chí truyền dịch để làm đẹp da, tăng cường sức khỏe... Tuy nhiên theo những người có chuyên môn y tế, việc thiếu hiểu biết, lạm dụng truyền dịch sẽ dẫn đến nguy cơ gây hậu quả nghiêm trọng về sức khỏe như sốc phản vệ, rối loạn nhịp tim, tai biến, thậm chí đe dọa đến tính mạng.

Cách đây không lâu, bà Trần Thị My, phường Lộc Vượng (thành phố Nam Định) được người nhà đưa đến bệnh viện cấp cứu trong tình trạng người lơ đãng, khó thở, rét run và liên tục nôn ói. Mặc dù bà được các bác sĩ cấp cứu kịp thời, song cũng phải ở lại bệnh viện 2 ngày để điều trị, tình trạng mới dần ổn định. Được biết, mỗi khi trái gió trở trời bà My thấy cơ thể mệt mỏi, đau nhức, khó chịu nên thường ra hiệu thuốc gần nhà mua chai nước muối và nước hoa quả nhờ người cháu có biết chút chuyên môn về y học đến truyền dịch; có khi người cháu bận việc không thường xuyên ngồi cùng, bà rủ 2, 3 người bạn đến cùng truyền và trông nhau. Không hiểu sao lần này, vừa cắm kim truyền được 10 phút, bà thấy người lạnh dần, rét run, khó thở, tim đập nhanh, mạnh, may mắn bà được kịp thời đưa vào viện cấp cứu. Chị Hà Thị Cao, ở Nam Trực khi người nhà đưa vào bệnh viện đã ở tình trạng hôn mê, mạch đập yếu, suy hô hấp, suy tim, có nguy cơ cao dẫn đến tử vong. Sau khi được cấp cứu kịp thời, chị Cao đã qua khỏi cơn nguy kịch và được chuyển lên tuyến trên tiếp tục điều trị. Trường hợp chị Cao bị sốc phản vệ do lạm dụng dịch truyền. Vì nghĩ truyền dịch nhiều sẽ tốt cho sức khỏe và đẹp da, chị đã thuê người đến truyền. Sau đó chưa đầy 1 tiếng, chị lại gọi một người khác đến truyền dịch mà không thông báo vừa mới được truyền. Sau khi đo

huyết áp và nghe nhịp tim ổn định y tá đã cắm kim truyền, chỉ khoảng 15 phút sau, tay chân chị Cao bắt đầu run, mắt lơ đãng, liên tục kêu khó thở, người vật vờ.

Trao đổi về vấn đề này, một bác sĩ ở bệnh viện thành phố Nam Định cho biết: hiện nay, một bộ phận người dân do có thói quen cứ thấy sốt, mệt mỏi, sức khỏe kém đã tự mua nước về thuê người truyền dịch tại nhà. Trong khi, giá dịch vụ truyền dịch lại rẻ, chỉ dao động từ 150-200 nghìn đồng/lần, nếu có nhiều người cùng truyền thì giá tiền công còn rẻ hơn nữa. Đây là việc làm rất nguy hiểm, ảnh hưởng trực tiếp đến sức khỏe, tính mạng người bệnh. Việc truyền dịch phải có chỉ định của bác sĩ; trước khi truyền phải kiểm tra sức khỏe tổng thể, khám tim, phổi, đo huyết áp, đo mạch...

Đồng thời, khi truyền dịch phải khống chế được tổng lượng dịch truyền vào phù hợp với tình trạng của bệnh nhân. Nếu đưa vào cơ thể cùng một lúc số lượng lớn các chất điện giải, chất dinh dưỡng và nước có thể gây rối loạn về chuyển hóa dẫn đến các hiện tượng phù ở tim, thận, mạch đập nhanh, mạnh, tăng huyết áp, buồn nôn, nôn liên tục... Hơn nữa, việc bổ sung không đúng các thành phần dễ gây nguy hiểm đến tính mạng người bệnh như mất điện giải sẽ làm tình trạng bệnh nặng hơn, thiếu natri mà truyền đường sẽ làm máu loãng gây phù não; thừa natri mà truyền muối quá nhiều làm teo não... Đặc biệt, dịch truyền có thể gây phản ứng toàn thân khi cơ thể không tương thích dẫn đến hiện tượng sốt, rét run hoặc gây sốc dịch truyền rất nguy hiểm. Bên cạnh đó, việc

truyền dịch ở nhà không có đủ thiết bị y tế để xét nghiệm và cấp cứu khi người bệnh không may bị sốc phản vệ. Mặc dù, kỹ thuật truyền dịch không phức tạp nhưng nếu thực hiện không đúng trình tự các bước, dễ xảy ra những tai biến sốc phản vệ do tốc độ truyền quá nhanh, cơ địa bệnh nhân dị ứng với thành phần trong dịch truyền, thậm chí, có nguy cơ nhiễm trùng cao từ kim truyền đưa thuốc vào cơ thể, hoặc lây nhiễm các bệnh mạn tính như HIV/AIDS, viêm gan siêu vi B, C...

Một bác sĩ chuyên khoa nội, Bệnh viện Đa khoa tỉnh cho biết: Trên thực tế, với những tác dụng dùng trong điều trị, dịch truyền là dạng thuốc rất hữu hiệu và cần thiết trong trường hợp bệnh nặng cần được cấp cứu, nhiều người bệnh nhờ truyền dịch mới được

cứu sống hoặc trong trường hợp người bệnh không thể uống thuốc. Tuy nhiên, hiện nay, trên thị trường có nhiều loại dịch truyền, do đó, trước khi truyền, người bệnh đều phải làm xét nghiệm các chỉ số và được tư vấn nên dùng loại dịch truyền nào để phù hợp với từng ca bệnh cụ thể với liều lượng được tính toán cho từng người, có sự theo dõi của bác sĩ. Tùy từng nhóm dịch truyền sẽ phù hợp với từng loại tượng khác nhau. Nhóm cung cấp chất dinh dưỡng bao gồm dung dịch glucose các loại 5%, 10%, 20%, 30% và các dung dịch chứa chất đạm, chất béo và vitamin chỉ truyền cho những đối tượng phẫu thuật, suy dinh dưỡng, không ăn được bằng đường miệng, không tiêu hóa được thức ăn... Nhóm cung cấp nước, các chất điện giải như dung dịch lactate ringer, natri clorua 0,9%, bicarbonate natri 1,4%... dùng trong trường hợp bệnh nhân mất nước, mất máu khi bị tiêu chảy, bỏng, ói mửa, ngộ độc... Nhóm đặc biệt như dung dịch chứa albumin, dung dịch dextran, haes-steril, gelofusin hay dung dịch cao phân tử... chỉ dùng trong các trường hợp người bệnh cần bù nhanh chất albumin hoặc lượng dịch tuần hoàn trong cơ thể.

Dịch truyền cũng được coi là một loại thuốc, vì vậy liều dùng phải do bác sĩ chỉ định và cần theo dõi liên tục trong quá trình truyền dịch để phòng các tai biến xảy ra. Một số trường hợp chống chỉ định như: suy thận cấp, suy thận mãn, suy gan, viêm gan nặng, chấn thương sọ cấp... Khi được bác sĩ chỉ định truyền, cũng cần kiểm tra kỹ để phòng rủi ro do chất lượng dịch truyền./

Bài và ảnh: NGỌC LINH

Y tá Bệnh viện Đa khoa Sài Gòn - Nam Định theo dõi các chỉ số của người bệnh trong quá trình truyền dịch.

Nặng lòng với trẻ tự kỷ

(Tiếp theo trang 2)

cậu bé 2 tuổi vô cùng nhút nhát, sợ bản, sợ người lạ, dễ xúc động, dễ cáu gắt và chưa có ngôn ngữ. Cô đã dành thời gian nghiên cứu tài liệu, xây dựng chuyên đề phù hợp để can thiệp cho con; đồng thời tạo mối quan hệ gần gũi, tin tưởng để con có thể mở lòng, bật âm và tương tác với cô. Sau 2 năm B.P được tốt nghiệp, con đã mở lòng nhiều hơn, có ngôn ngữ và có thể hòa nhập. Đó là niềm vui lớn đối với cô để vững vàng hơn với nghề. Bên cạnh những trường hợp được tốt nghiệp, có thể hòa nhập, cô Hạnh cũng cảm thấy tiếc nuối khi nhắc đến những hoàn cảnh khó khăn và phải dừng can thiệp giữa chừng. Nhiều bạn ở xa, có khi cách Trung tâm hàng chục kilomet, đi lại vất vả, gia đình lại trong diện hoàn cảnh kinh tế khó khăn. Sau một thời gian can thiệp, bố mẹ phải xin cho con được tốt nghiệp sớm vì điều kiện không cho phép. "Tôi cảm thấy rất xót xa và thương các con khi bỏ lỡ cơ hội được điều trị, can thiệp", cô Hạnh xúc động chia sẻ.

Dạy một đứa trẻ bình thường đã khó, uốn nắn một đứa trẻ tự kỷ còn khó gấp nhiều lần. Thế nên để gần bó với nghề, các giáo viên như cô Hạnh, cô Phương hàng ngày đang cố gắng nỗ lực, với tâm huyết và tình yêu thương với trẻ, luôn mong mỗi các em có thể hòa nhập với bạn bè cùng trang lứa. Không chỉ là giáo viên với vai trò dạy dỗ, mà các cô còn như người mẹ hiền, kiên nhẫn uốn nắn kỹ năng, dịu dàng trò chuyện để các con mở lòng. Bên cạnh những cố gắng của các giáo viên can thiệp, điều quan trọng nhất trong giáo dục trẻ tự kỷ còn đến từ nỗ lực của gia đình và môi trường xã hội. "Tôi mong cha, mẹ khi thấy con có những biểu hiện bất thường hãy cho con đi kiểm tra, sàng lọc từ sớm để các con có cơ hội điều trị, can thiệp kịp thời, không bỏ lỡ "giai đoạn vàng". Sự phối hợp, đồng hành từ phía gia đình, cái nhìn đồng cảm với trẻ tự kỷ từ những người xung quanh sẽ giúp các con có cơ hội hòa nhập, được trưởng thành và được yêu thương" - cô Hạnh cho biết./

Câu lạc bộ thơ - văn Quần Phương...

(Tiếp theo trang 4)

Thơ chữ Hán Bùi Thúc Trinh, Thơ văn Hán Nôm Hải Hậu cùng nhiều bài viết và thơ in trên các báo Trung ương, địa phương. Ông được tặng thưởng Huy chương Vì sự nghiệp văn học nghệ thuật Việt Nam. Mảng thơ trữ tình, có đóng góp của nhiều nhiều thơ: Nhà thơ Hoàng Vận với 2 tập Ngày xanh, Tóc biển; nhà thơ Vũ Oanh với 2 tập "Gọi thăm", "Mưa mùa hạ"; nhà thơ Vũ Thị Thơm với 3 tập thơ "Đơn sơ", "Chiều gió cát", "Anh Giang"... Mỗi hội viên CLB không ngừng lao động sáng tạo, cống hiến, góp phần là giàu cho văn học đương đại quê hương thêm khởi sắc.

Để tạo không gian cho thành viên, CLB định kỳ tổ chức sinh hoạt, luận bàn thơ ca, tác phẩm văn học, chia sẻ những sáng tác mới nhất, trao đổi kinh nghiệm sáng tác đồng thời thăm hỏi, động viên, hỗ trợ nhau vượt qua những khó khăn trong cuộc sống. CLB thường xuyên tổ chức hoạt động

giao lưu với CLB thơ khác trong và ngoài tỉnh, đồng thời phát động những đợt sáng tác tới các thành viên với các chủ đề gần gũi, quen thuộc và được các hội viên hưởng ứng tích cực. Những hoạt động thiết thực của CLB đã góp phần khơi dậy tiềm năng văn hóa, văn nghệ của hội viên, đóng góp nhiều tác phẩm văn học, phần ánh kịp thời, phong phú có chiều sâu thực tiễn cuộc sống, cùng nhân dân Hải Hậu, làm nên đời sống văn hóa tinh thần phong phú, giàu bản sắc.

Nhà thơ Vũ Ngọc Oanh, Chủ nhiệm CLB Thơ - văn Quần Phương cho biết: "Phát huy thành tích đã đạt được, thời gian tới, CLB tiếp tục đẩy mạnh phong trào sáng tác, quảng bá văn học nghệ thuật; tạo nguồn bồi dưỡng, kết nạp thành viên mới; mở rộng giao lưu cùng các CLB trong và ngoài huyện, trao đổi học hỏi kinh nghiệm sáng tạo tác phẩm hay, chất lượng và thúc đẩy phong trào sáng tác thơ ca trong huyện"./

Tản văn

Người nhà quê

Cái nón mẹ mới mua về hôm qua tôi chẳng ứng tí nào. Vút lỏng chỏng ở góc nhà tôi bảo: “Để mai con mang về cho người nhà quê!”

Người nhà quê ấy là bác đầu tôi. Bác hiền lành, giản dị như củ khoai, hạt lúa. Tôi nhớ mãi mùa hè năm ấy, chúng tôi được bố mẹ cho về quê vui chơi thỏa thích. Nào lội ruộng bắt cua, bắt cá, nào theo anh Thúy cất vó tép ở con sông nhỏ trước làng... Lúc về, quần áo dính đầy bùn đất bẩn thỉu. Bác chẳng la mắng các cháu mà còn nhắc cháu con cẩn thận chơi đùa nơi sông nước. Bác chăm lo cho chúng tôi từng tí, từng tí một. Bác dậy từ sớm, lúi thủi nấu cơm nấu cháo, dọn dẹp. Bóng bác in trên vách bếp liêu xiêu, chập chờn ánh lửa. Khuôn mặt đỏ hồng, lấm tấm những giọt mồ hôi trên trán, bác tươi cười gọi các con, các cháu dậy ăn sáng.

Đã bước vào vụ gặt. Trong xóm, ngoài làng, ai cũng hối hả liếm hái ra đồng. Cánh đồng làng tôi, cả một màu vàng trải dài tít tắp, mọi người đều quang quang gánh gánh xuồng ruộng. Bác nhặt bông lúa rơi trên bờ, nói với tôi “Người nhà quê tiết kiệm từng hạt thóc, cháu ạ”. Tôi nhìn bác, lạ hoắc. Đúng, người nhà quê!

Cái áo nâu bạc màu, sờn vai, tay áo xấn lên, bên cao, bên thấp. Chiếc nón cũ gãy vành được buộc lại cẩn thận bằng một sợi lạt mỏng. Đôi tay gầy, đen sạm, đáng đi tắt tả, lo toan. Bác quê mùa, giản dị nhưng rất gọn gàng, sạch sẽ. Bàn tay tần tảo thu vén việc nhà, việc họ. Vườn cây ăn quả nhà bác nhìn không chán mắt. Rặng nhãn, rặng vải quả lúc lỉu, căng mọng. Mấy cây mít gốc vườn sai chi chít từ gốc tới ngọn, khế ngọt vàng ươm. Bên bờ ao, hàng chục gốc chanh, gốc bưởi mỗi độ xuân về nở hoa thơm ngát. Mùa quả chín, bác chất chiu dành dùm trái cho con cháu khắp trong làng, ngoài xóm. Hoa quả của người nhà quê chỉ có thể mà ngọt ngào, thảo thơm suốt tuổi thơ tôi!

Có lần, biết tôi bị ốm, bác tất tả đến thăm. Nắn tay, nắn chân, bác dỗ dành tôi uống từng viên thuốc. Quả quê của bác là vài chục trứng gà, bơ đồ xanh hay mười cân gạo tám xoan. Người nhà quê vốn thật thà, tốt bụng. Nhặt nhanh, bòn mót vài hạt thóc nhưng cũng sẵn lòng gói ghém cho con cho cháu vài yến gạo thơm, vài thùng thóc mới. Không lo cho mình mà họ luôn lo cho người khác, san sẻ từng miếng cơm manh áo cho người thân. Bác tôi, người nhà quê ấy còn là chỗ dựa tinh thần cho gia đình tôi mỗi khi gặp chuyện không may...

Có năm, trời làm rét đậm. Mẹ tôi biểu bác cái áo bông. Bác cất đi để dành, không dám mặc, coi đó như một vật quý giá. Vậy mà có lần, ông cụ ăn xin đi qua, vừa đói vừa rét, bác tặng luôn ông cái áo bông. Hàng xóm, ai cơ nhỡ, bác sẵn

lòng chia sẻ. Rộng rãi, xởi lởi và thương người, bác được cả làng quý mến. Người nhà quê chất phác, đạm bạc. Có bát canh riêu, họ cũng í ới gọi biếu nhau qua rào. Đêm ngủ, ít khi phải đóng cửa. Xóm nhỏ yên bình, gặp nhau vồn vã hỏi chào, sớm lửa tắt đèn có nhau nên trọng tình làng, nghĩa xóm. Cũng có lúc xảy ra va chạm, họ sẵn sàng tha thứ, bao dung, nhất là với những đứa con lấm lũi.

Vào dịp hội hè, quê tôi tung bùng náo nhiệt, làng trên xóm dưới treo đèn kết hoa. Vào hội, các ông khăn xếp, áo the; các bà nón quai thao, yếm thắm trông duyên dáng lạ. Tôi không nhận ra người bác lam lũ hôm nào, cứ nhìn bác trân trân. Bàn tay ram ráp, chai sạn vỡ từng gốc củ, nhạt từng hạt thóc ấy, nay mềm mại mùa quạt, mùa cò. Tiếng hát chèo ngọt ngào, say đắm hòa lẫn tiếng đàn, tiếng trống cứ y như đoàn văn công chuyên nghiệp về biểu diễn. Bao vất vả, nhọc nhằn của cuộc sống đời thường như tan biến, mang đến cho làng quê không khí vui tươi, náo nức.

Tôi nhớ như in hồi báo tử bác trai. Mọi người kéo đến chật sân, đầy ngõ. Nước mắt của bà, của mẹ, của cả làng thổn thức qua lời thăm hỏi, sẻ chia. Họ coi nhau là một gia đình lớn. Bác được dùm bọc trong gia đình ấy, dân người ngoại. Bác vẫn tự hào: Người nhà quê chúng tôi giàu tình cảm...

Vốn hay lam, hay làm, chắt chiu, sắn nhậy nên cơ ngơi của bác, của người dân quê tôi đã thay da, đổi thịt. Nhà mái bằng, nhà cao tầng mọc lên dưới ánh sáng của hai dãy đèn cao áp. Làng quê đang đổi mới như một phép nhiệm màu. Nhưng người nhà quê vẫn giữ được nét mộc mạc, chân quê, giàu tình cảm và giữ tròn đạo lý. Hương gạo quê thấm đượm tình người là nhịp cầu nối liền quê hương với thành thị. Chúng tôi lớn lên cũng nhờ những con tôm con tép quê gầy, nhờ hạt gạo dẻo thơm nơi đồng chiêm được làm nên bởi một nắng hai sương khó nhọc của người dân quê. Để mỗi lúc nhớ về những người nhà quê ấy, lòng lại rưng rưng./.

LƯU THỊ HÒA

(Tiếp theo trang 5)

hàng Việt Nam đã chiếm tỷ lệ cao (trên 90%) trong cơ cấu hàng hóa của các nhà phân phối của doanh nghiệp trong nước; tại các hệ thống siêu thị nước ngoài ở Việt Nam, tỷ lệ này chiếm từ 60-96%. Đối với kênh bán lẻ truyền thống, tỷ lệ hàng Việt tại chợ, cửa hàng tiện lợi chiếm từ 60% trở lên. Đặc biệt sau dịch COVID-19, có 76% người tiêu dùng Việt Nam chuộng hàng nội địa. CVD cũng đã kích thích, động viên doanh nghiệp đổi mới công nghệ và cách thức quản lý để sản xuất ra những sản phẩm chất lượng cao, hình thức đẹp, giá thành phù hợp, đáp ứng nhu cầu tiêu dùng của các tầng lớp nhân dân. Trong đó hơn 200 sản phẩm OCOP nói chung và một số sản phẩm nổi tiếng như gạo sạch Lenger, gạo Toàn Xuân, nước mắm truyền thống, muối biển, thịt lợn thảo dược Hiền Thực, giò, chả, nem Giao Thủy... được người tiêu dùng nội tỉnh và hầu hết các tỉnh, thành phố trong toàn quốc ưa chuộng. Nhiều doanh nghiệp, cơ sở sản xuất đã liên kết sản xuất theo chuỗi tuần hoàn, sản phẩm của đơn vị này làm nguyên liệu sản xuất của đơn vị khác. Do đó trong năm qua mặc dù thị trường hàng hóa (nhất là xuất khẩu) tiêu thụ khó khăn do kinh tế suy giảm nhưng hàng hóa sản xuất nội tỉnh vẫn tiêu thụ tốt, đạt mức tăng trưởng khá. Cùng với việc các doanh nghiệp tự nâng cao chất lượng sản phẩm, xây dựng thương hiệu, tăng cường sức cạnh tranh trên thị trường, Cục Quản lý thị trường tỉnh phối hợp với các

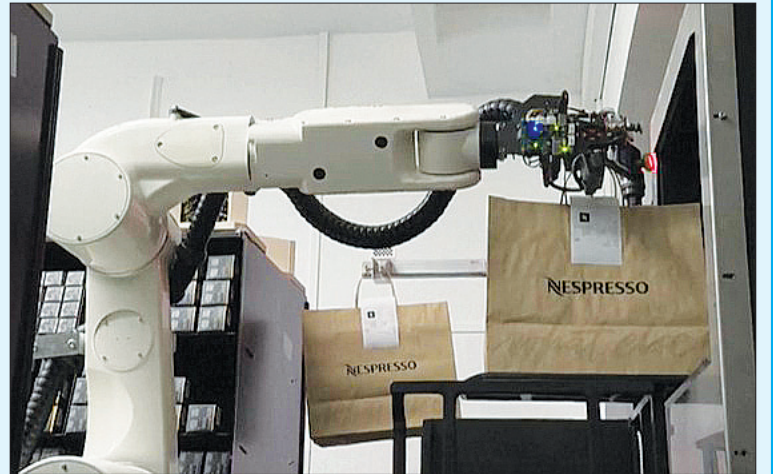
“Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam” - Động lực thúc đẩy sản xuất, kinh doanh phát triển

ngành chức năng liên quan tăng cường công tác kiểm tra, kiểm soát thị trường trong sản xuất, kinh doanh, dịch vụ, qua đó giúp tạo môi trường, thị trường lành mạnh, tăng sức mua sắm của người tiêu dùng.

Bên cạnh những kết quả đạt được, CVD “Người Việt Nam ưu tiên dùng hàng Việt Nam” vẫn còn những hạn chế như: Công tác lãnh đạo, chỉ đạo, phối hợp thực hiện CVD ở một số đơn vị chưa được quan tâm đúng mức; một số cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp và địa phương chưa nhận thức hết ý nghĩa của CVD nên việc tổ chức, vận động vẫn còn mang tính hình thức, chưa đáp ứng với yêu cầu đặt ra. Công tác tuyên truyền chưa sâu rộng, chủ yếu lồng ghép với các chương trình của các tổ chức hội, đoàn thể. Tình trạng hàng giả, hàng kém chất lượng, hàng lậu vẫn phức tạp ảnh hưởng đến sản xuất và tiêu dùng trong nước. Mặt bằng chất lượng và giá bán của một số nhóm hàng như đồ gia dụng, thời trang thì hàng Việt vẫn chưa có cạnh tranh so với hàng nhập ngoại.

SÁNG CHẾ - PHÁT MINH

Dùng robot giao hàng thần tốc

Những robot này có thể di chuyển quanh kho hàng và lựa chọn các sản phẩm theo yêu cầu của khách hàng. Ông Eyal Yair, người đồng sáng lập kiêm Giám đốc điều hành (CEO) IMRobotics, cho biết để đáp ứng nhu cầu nhận hàng nhanh chóng của khách hàng, công ty này quyết định triển khai robot tích hợp trí tuệ nhân tạo (AI) để góp phần rút ngắn thời gian giao hàng.

Nếu như trước đây, thời gian giao hàng từ 2 ngày xuống 1 ngày, sau đó còn 2 giờ, thì hiện IMRobotics đang xem xét giao hàng thần tốc chỉ trong khoảng 10 phút.

Điểm đặc biệt là robot có thể làm việc hết công suất trong kho hàng. Kho hàng này có một ô cửa mở ra ngoài mặt đường. Tại đây, nhân viên tập hợp các đơn đặt hàng trực tuyến của khách, sau đó chuyển cho các robot. Ngay khi tiếp nhận thông tin đơn hàng, robot bắt đầu di chuyển, chọn các sản phẩm theo đơn và đóng hàng, kể cả các mặt hàng tươi như trái cây, rau củ và sản phẩm đông lạnh. Các nhân viên chỉ cần bổ sung thêm hàng hóa mới vào kho và chuyển hàng đã đóng gói tới khách.

CEO Eyal Yair cho biết hiện có nhiều robot đang được sử dụng để đóng hàng tại các siêu thị lớn trên toàn thế giới, song diện tích các kho hàng nhỏ của IMRobotics đang giúp công ty này trở thành đơn vị tiên phong trong việc giao hàng thần tốc. Công ty đang có kế hoạch sớm mở rộng hợp tác với một cửa hàng rượu ở Brazil, các siêu thị nhỏ tại Đức và một công ty điện thoại ở Nam Phi.

Chỉ nano có thể sản xuất điện

Các nhà nghiên cứu công nghệ nano ở Đại học Texas (UT) tại Dallas, Mỹ tạo ra loại chỉ mới từ ống nano carbon có thể biến đổi chuyển động cơ học thành điện một cách hiệu quả.

Nhóm nghiên cứu ở UT Dallas mô tả loại chỉ công nghệ cao mà họ phát minh mang tên twistron, sản xuất điện khi bị kéo căng hoặc xoắn lại. Phiên bản mới cải tiến có cấu tạo giống sợi len hoặc cotton truyền thống. Sợi twistron khâu vào vải có thể cảm biến và thu thập chuyển động của con người. Khi đặt trong nước biển, sợi twistron có thể thu thập năng lượng từ chuyển động của sóng biển, thậm chí sạc cho siêu tụ điện.

Ngoài ra, các nhà nghiên cứu còn khâu sợi twistron vào mảnh vải cotton, sau đó quần quanh khuỷu tay người. Tín hiệu điện tạo ra khi người đó gập khuỷu tay nhiều lần, chứng minh tiềm năng sử dụng loại chỉ này để cảm biến và thu hoạch chuyển động của con người./.

Trước sự chứng kiến của Đại sứ quán Việt Nam tại Hàn Quốc, đại diện tổ chức y tế Wonkwang và Hội Người Việt Nam tại Hàn Quốc vừa ký Bản ghi nhớ về hợp tác hỗ trợ y tế cho cộng đồng người Việt Nam tại đất nước Đông Bắc Á này.

Văn kiện này nhằm xây dựng cơ chế hợp tác tương hỗ giữa các bên liên quan, hướng tới xúc tiến thành công các hoạt động hỗ trợ y tế cho người Việt Nam cư trú tại Hàn Quốc. Hai bên nhất trí xây dựng cơ chế hợp tác và phối hợp trong việc sử dụng dịch vụ y tế của tổ chức y tế Wonkwang, bao gồm các trường hợp cần hỗ trợ y tế khẩn cấp cho người Việt Nam cư trú tại Hàn Quốc. Theo đó, Wonkwang - với cơ cấu vận hành 5 bệnh viện tại các thành phố Incheon,

Tăng cường hỗ trợ y tế cho người Việt Nam tại Hàn Quốc

Lễ ký MOU hỗ trợ y tế cho cộng đồng người Việt Nam cư trú tại Hàn Quốc. Hwaseong, Iksan, Gunsan, Cheongju - cam kết giảm giá tối đa tới 50% chi phí dịch vụ y tế cho người Việt Nam đang cư trú tại Hàn Quốc; tích cực

Quốc sử dụng dịch vụ điều trị, tiểu phẫu, phẫu thuật, khám sức khỏe tổng quát; hợp tác kiểm tra sức khỏe cơ bản cho công dân Việt Nam tại Hàn Quốc.

Phát biểu tại lễ ký, Đại sứ Việt Nam tại Hàn Quốc Nguyễn Vũ Tùng hoan nghênh việc tổ chức Wonkwang và Hội Người Việt Nam tại Hàn Quốc xúc tiến hợp tác, cho rằng đây là hoạt động rất có ý nghĩa đối việc chăm sóc sức khỏe cho cộng đồng người Việt Nam tại "xứ sở Kim chi". Đại sứ Nguyễn Vũ Tùng bày tỏ hy vọng, thông qua việc ký bản ghi nhớ này, các bên sẽ cụ thể hóa các chương trình và tiếp tục phát triển quan hệ ngày

càng bền chặt, hỗ trợ tốt cho cộng đồng người Việt cư trú tại Hàn Quốc.

Chủ tịch tổ chức y tế Wonkwang, ông Oh Soung-bae, khẳng định việc ký kết hợp tác với Hội Người Việt Nam tại Hàn Quốc đánh dấu sự khởi đầu trong chương trình hợp tác y tế hỗ trợ cộng đồng người Việt Nam. Trong thời gian tới, Wonkwang sẽ phối hợp với hội xây dựng chi tiết, thống nhất các nội dung để triển khai. Ông cam kết Wonkwang sẽ đồng hành cùng cộng đồng người Việt, hỗ trợ người Việt Nam cư trú ở Hàn Quốc có thể nhận được các dịch vụ chăm sóc y tế thuận lợi nhất./

Bài và ảnh: KHÁNH VĂN

Từ sau Tết Nguyên đán, lao động tự do, nhất là những người trong độ tuổi 50 khá "chật vật" trong tìm kiếm việc làm do tình hình kinh tế có nhiều biến động, giá cả một số mặt hàng tăng cao.

Năm nay đã ngoài 50 tuổi, chị Nguyễn Thị Lan, ở phố Hoàng Ngân (thành phố Nam Định) vẫn loay hoay tìm kiếm việc làm phù hợp với sức khỏe và hoàn cảnh gia đình. Trước đây, chị làm công nhân tại Công ty May Sông Hồng, tuy nhiên do biến cố gia đình nên ba năm trước chị phải nghỉ việc để chăm chồng ốm đau, bệnh tật cùng mẹ già đã ngoài 80 tuổi. Để bảo đảm cuộc sống gia đình, chị nhận đi dọn vệ sinh nhà cửa cho các gia đình với mức lương 50 nghìn đồng/giờ. Do dọn dẹp cẩn thận, sạch sẽ lại thật thà nên chủ các gia đình giới thiệu cho nhau để nhờ chị giúp. Một ngày chị cũng tranh thủ đi làm được 1-2 nhà, nhờ vậy, thu nhập cũng cơ bản tạm đủ chi tiêu. Tuy nhiên, dịp cuối năm vừa qua, do không may bị ngã trong khi lau dọn nên sức khỏe chị bị ảnh hưởng. Ra giêng, do sức khỏe yếu, chị muốn tìm công việc khác đỡ phải leo chèo, vất vả nhưng hiện tại để tìm kiếm được một việc làm phù hợp lại rất khó.

Anh Trần Thanh Ba, ở phường Thống Nhất (thành phố Nam Định) mưu sinh bằng nghề chạy xe ôm đã gần 5 năm nay. Từ đầu năm đến nay, thu nhập từ nghề này của anh cũng không mấy khấm khá, không đủ chi trả các khoản sinh hoạt của bản thân. Anh Ba chia sẻ, hiện tại người đi xe ôm đang ít dần, trong khi đó một cuộc chở khách trừ chi phí, thu nhập còn lại không đáng bao nhiêu. Có ngày anh không chạy được cuộc nào nhưng vẫn phải ra đường ngồi đợi vì sợ mất mối, mất khách. Bản thân anh là lao động chính nên nếu không làm thì không biết lấy gì trang trải. Trong khi độ tuổi của anh đi làm công nhân cũng khó. Anh tâm sự: "Tôi đã vài lần làm hồ sơ xin việc ở công ty, nhưng không được nhận do đã ở độ tuổi 50, khả năng giao tiếp và năng lực chuyên môn không có nên đành quay về nghề cũ. Lao động tự do như chúng tôi bươn chải khó khăn, vất vả nhưng vẫn thiết thòi vì không có bảo hiểm và chế độ khác.

Lao động tự do chật vật tìm kiếm việc làm

Đồng lương kiếm theo ngày phải chia từng phần chi tiêu cho hợp lý mới đủ lo cho các con đang tuổi ăn học".

Không có bằng cấp, không thuộc độ tuổi mà các doanh nghiệp trong các khu, cụm công nghiệp cần tuyển dụng, chị Trần Thị Tuyên ở xã Lộc An (thành phố Nam Định) hơn một năm nay thường xuyên ở nhà. Trước đây, nghề chính của chị là làm phụ hồ cho các công trình xây dựng dân sinh, nhưng công việc cũng không đều đặn. Từ sau tết, nhiều mặt hàng vật liệu xây dựng tăng giá "phi mã" khiến nhiều doanh nghiệp, người dân rơi vào tình trạng "tiến thoái lưỡng nan" trong quá trình thi công xây dựng. Hệ lụy kéo theo không ít công trình xây dựng phải dừng lại, làm cho nhiều lao động như chị Tuyên không có việc làm. Chị đã chạy đôn, chạy đáo tìm kiếm công việc tại các cơ sở sản xuất, kinh doanh nhỏ mang tính chất thời vụ nhưng đều nhận được câu trả lời chưa có nhu cầu và đề nghị chị để lại số điện thoại, khi nào có "việc cần người" họ sẽ liên lạc lại.

Hiện nay, nhiều lao động tự do khác cũng đang phải "gồng mình" kiếm kế sinh nhai. Nghề nghiệp không ổn định, việc làm bấp bênh, thu nhập thấp, nên không được chi trả các chế độ phụ cấp, bảo hiểm xã hội... Mặc dù, chưa có con số thống kê chính xác về số lao động thời vụ đang có nhu cầu việc làm trên địa bàn tỉnh hiện nay, tuy nhiên, lao động thời vụ gặp khó khăn trong tìm kiếm việc làm thời gian qua rất rõ. Bởi những lao động ở độ tuổi ngoài 50 hầu hết chân tay chậm chạp, mắt kém, không có kỹ năng, tay nghề nên chỉ có thể làm những công việc ở các làng nghề, cơ sở sản xuất, kinh doanh nhỏ mang tính chất thời vụ hoặc lao động chân tay như dọn dẹp nhà cửa, phụ hồ, buôn bán nhỏ lẻ... mong cải thiện cuộc sống. Khi hết việc hoặc bán buôn không thuận lợi họ cũng phải đi tìm việc khác, công việc không liên tục ảnh hưởng

Những người lao động tự do ngồi chờ việc làm tại đường Trãn Nhân Tông (thành phố Nam Định).

đến thu nhập của người lao động. Mặt khác, theo dự báo trong quý I, thậm chí đến quý II-2023 tình hình sản xuất, kinh doanh của các doanh nghiệp vẫn gặp khó khăn, đơn hàng sẽ tiếp tục bị cắt giảm dẫn đến nhiều người lao động sẽ bị thiếu, mất việc làm. Vì thế việc làm cho đối tượng lao động thời vụ cũng khó khăn hơn.

Thời gian qua, UBND tỉnh đã chỉ đạo các ngành, địa phương triển khai thực hiện các chính sách hỗ trợ lao động tự do gặp khó khăn, mất việc làm. Các cấp ủy đảng, chính quyền đã vận động nhiều tổ chức, cá nhân tặng nhu yếu phẩm, vận động miễn và giảm tiền thuê phòng trọ cho những lao động ở xa. Bên cạnh đó, Nhà nước thực hiện chính sách bảo hiểm xã hội tự nguyện và bảo hiểm y tế toàn dân để tạo điều kiện cho mọi người dân được chăm sóc sức khỏe, được hưởng chế độ hưu trí, tử tuất khi về già. Trung tâm Dịch vụ việc làm tỉnh đã đẩy mạnh công tác tuyên truyền, giúp người lao động tìm được việc làm, tiếp cận công việc

phù hợp với trình độ, năng lực... Đồng thời, triển khai hiệu quả chính sách bảo hiểm thất nghiệp, đảm bảo đời sống cho người lao động chưa có việc làm trên địa bàn. Theo thống kê của Sở Lao động - Thương binh và Xã hội, trong năm 2022, tỉnh đã giải quyết việc làm mới cho 35.011 lượt người lao động (đạt 109,41% kế hoạch năm, tăng 545 lượt người so với năm 2021); tuyển sinh dạy nghề cho 35.200 người, đạt 100% kế hoạch năm, trong đó đào tạo trình độ sơ cấp và dưới 3 tháng gần 3.000 người. Năm 2023, Sở Lao động - Thương binh và Xã hội đặt mục tiêu tạo việc làm cho khoảng 32 nghìn lượt người. Tuyển sinh, đào tạo nghề cho khoảng 35.200 người, nâng tỷ lệ lao động qua đào tạo nghề đạt 49% vào cuối năm 2023.

Hy vọng thời gian tới, với những đột phá trong phát triển kinh tế nói chung cùng sự quan tâm của các cấp, các ngành, việc làm, đời sống của người lao động tự do sẽ tốt hơn./

Bài và ảnh: HỒNG MINH